

TSJEKKISK NORSK

FORUM

2002

Č. 43, březen 2002

Nr. 43, Mars 2002

**Přijde jaro přijde,
zase bude máj,
usmívá se slunce,
usmívá se háj...**

Z toho máme všichni velkou radost. Počasí je pěkné a nezbyvá nám než doufat, že se Velikonoční svátky nepokazí. Ale ať je to jakkoliv – jaro, ani léto, se chválabohu nedají zastavit.

Každý rok míváme koncem března výroční schůzi, tentokrát to bude dvacátého.

Již loni jsme na ní diskutovali o tom, jak pokračovat v práci spolku, aby byla pro členy atraktivnější a tím se zvýšila návštěvnost.

Výbor spolku se vyměnil, polovina členů je nová. Všichni dřívější i noví členové výboru si lámou hlavu s tím, co bychom mohli podnikat, abychom přilákali zájem účastníků.

Každoročně se opakující akce, Pouť na Storsandu a Mikulášskou, jsme pečlivě připravovali a dali si velkou a téměř zbytečnou práci s pohoštěním – tentokrát pomohli i někteří

nečlenové výboru – ale velká návštěvnost bohužel nebyla. Totéž lze říci i o krásném vystoupení pěveckého sboru Rolnička z Prahy, na které jsme byli pozváni, a zrovna tak o podzimním srazu členů, spojeným se sběrem hub.

Se střídavým úspěchem jsme obnovili čtvrtěční večery na ambasádě.

Je ale zajímavé, že přes slabou návštěvu na akcích počet členů očividně neubývá a že i věstník se těší značné oblibě.

Abychom trochu změnili program, uspořádáme v pátek, 5. 4. v Kulturním domě ve Stabekku **taneční večer**, na kterém nám budou hrát tamní janičáři. Už se těšíme, jak se společně pobavíme. Pozvánky přijdou včas.

Doufáme, že se na výroční schůzi dostavíte v hojném počtu a že nám pomůžete řešit problémy a poradíte nám, co bychom mohli dělat pro to, abychom zdárně pokračovali v další činnosti spolku.

Eva Pettersen

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

Prezident České republiky v souladu s Ústavou ČR a podle zákonů č. 247/1995 Sb., č. 212/1996 Sb., č. 37/2002 Sb. a nálezů Ústavního soudu č. 64/2001 Sb. vyhlásil dne 1. února 2002 volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu a stanovil dny jejich konání na

**pátek 14. června 2002
a sobotu 15. června 2002.**

První den voleb začíná hlasování ve 14.00 hodin a končí ve 22.00 hodin. Druhý den začíná hlasování v 08.00 hodin a končí ve 14.00 hodin, vždy místního času, na ZÚ ČR Oslo, Fritznersgate 14, 0244 Oslo.

V roce 2002 budou poprvé moci hlasovat i čeští občané v zahraničí. Korespondenční hlasování zákony ČR neumožňují.

Na zastupitelských úřadech ČR v zahraničí mohou hlasovat dvě skupiny voličů:

1. státní občané ČR, kteří budou zapsáni do zvláštního seznamu voličů vedeného velvyslanectvím. Do tohoto zvláštního seznamu mohou být zapsáni ti státní občané ČR, kteří mají bydliště mimo území ČR, a kteří podají písemnou žádost o zápis. Žádost doloží originálem nebo ověřenou

kopii dokladů potvrzujících totožnost žadatele, jeho státní občanství ČR a bydliště v územním obvodu velvyslanectví, kde má být zapsán do zvláštního seznamu. Žádost musí být doručena nebo předána velvyslanectví nejpozději 40 dnů přede dnem voleb (tedy do 5. května).

V současné době je dokladem o státním občanství ČR platný cestovní pas České republiky (nikoli Česko-slovenska) nebo Osvědčení o státním občanství ČR. Obojí lze získat prostřednictvím našeho velvyslanectví – bude-li velký zájem o volby mezi «zahraničními Čechy», bude vydávání těchto dokladů trvat dlouho. Budeme Vás dále informovat o tom, jaké podmínky budou přesně stanoveny.

2. voliči, kteří budou na velvyslanectví hlasovat na voličský průkaz. Voličský průkaz vydá voliči, který nebude moci volit ve volebním okrsku, v jehož je stálém seznamu voličů (popř. zvláštním seznamu vedeném zastupitelským úřadem) je zapsán, na jeho žádost obecní úřad v ČR podle místa trvalého pobytu voliče na území ČR (popř. zastupitelský úřad ČR v zahraničí, pokud volič bude zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeném tímto zastupitelským úřadem).

Jinými slovy, na našem velvyslanectví budou moci volit občané ČR (musejí o tom mít doklad – pas nebo osvědčení), kteří žijí v Norsku a zapíší se u nás, a čeští občané, kteří žijí v ČR (občanský průkaz) nebo v zahraničí (pas nebo osvědčení), budou právě v Norsku a předem si vyžádají voličský průkaz.

Aktuální informace najdete také na www.mzv.cz/volby.

V nejbližších dnech bude také zřízena webová stránka velvyslanectví ČR v Oslo – budeme Vás informovat.

Velvyslanectví České republiky Vás v této souvislosti prosí o spolupráci. Nemáme k dispozici jména a adresy všech českých občanů, kteří dnes v Norsku žijí. Prosíme Vás proto, abyste uvedenou informaci (a další, které budeme rozesílat), předávali svým známým a přátelům. Budou-li mít zájem, můžeme je zařadit do naší informační databáze, aby mohli další informace dostávat přímo.

Děkujeme.

POZVÁNKA NA VÝROČNÍ SCHŮZI

ve středu 20. března 2002 v 18.30 hod.
na Českém velvyslanectví v Oslo,
Fritznersgt. 14

*Na programu je projednání spolkových záležitostí
předepsaných stanovami:*

- Přednesení výroční zprávy za rok 2001
- Přehled o spolkových financích
- Volba spolkového výboru 2002
- Návrh rozpočtu na rok 2002
- Plán činnosti
- Ustanovení volební komise na příští rok

I když se nebudete moci zúčastnit, předejte prosím svoje návrhy na nové členy výboru volební komisi ve složení: Karel Babčický a Karel Káral

Výbor spolku se těší na Vaši hojnou účast!

INVITASJON TIL ÅRSMØTE

onsdag den 20. mars 2002 kl. 18.30
i Den tsjekkiske ambassaden,
Fritznersgt. 14, Oslo

Dagsorden:

- Gjennomgåelse av årsberetning for år 2000
- Foreningens regnskap
- Valg av styret for 2002
- Budsjettt 2002
- Aktivitetsplan 2002
- Valg av valgkomite

Selv om De ikke kan delta, kan forslag til nye styremedlemmer fremmes til valgkomiteen bestående av Karel Babčický og Karel Karal.

Styret ser frem til stort oppmøte!

Årsmelding 2001/02

Etter siste årsmøte har det ikke skjedd noen store endringer i vår foreningens aktiviteter, sammenlignet med andre år. Det første arrangement under TNF var konsert med barnekoret Rolnicka Praha den 31. mai i Nordberg kirke med enkel servering og sosialt samvær etterpå. Med denne konserten avsluttet koret sitt turne i Skandinavia og det gledet oss at vi kunne være med på en liten del av deres opplegg. Til gjengjeld gledet de publikum med vakker sang og profesjonell opptreden.

Tradisjonelt har også Den gammeltsjekkiske markedsdagen på Storsand funnet sted den 16. juni. Det ble både leker for barn og hyggelig sammenkomst for voksne. Serveringen bestod av hjemmelaget gulasj, røkt kjøtt, alle slags kaker og pepperkakehjerter og alt dette foregikk i strålende solskinnsvær. På slutten av dagen samlet vi oss rundt bålet til gitar-sang.

I september ble det arrangert en sopptur til Maridalen. Det var mange interesserte til å begynne med, men færre møtte opp. Muligens fordi været så ikke lovende ut. De som holdt ut til slutt ble belønnet med en fin tur i vakker natur, sopp fant vi også.

På høsten har styret invitert til to torsdags-sammenreff på ambassaden. På det første den 4. oktober holdt ambassadøren Peter Kypr et interessant innlegg om situasjonen i Den CR i forhold til EU medlemskap og vi snakket selvfølgelig om det som skjedde den 11. september.

Den andre torsdagen, 1. november, stilte kulturatasje Barbora Stejskalova opp. Vi satt oss sammen i ring og lot diskusjonen flyte fritt.

Siste aksjon i året 2001 var den tradisjonelle St.Nikolaus aften på Korsvoll skole. St. Nikolaus med følge kom – uten å skremme barna for mye – og hadde små godteri-pakker til dem. Tradisjonelt var det også en kort teaterforestilling og tombola med mange fristende gevinster. Det manglet heller ikke tsjekkiske smørbrød og kaker under hele tilstelningen.

Tsjekkisk undervisning pågikk både i vår –og høstsemesteret med henholdsvis 11 og 6 deltakende barn i alder 6 – 14 år. Undervisningen er tilrettelagt til de enkelte barnas kunnskaper.

Undervisningen ble finansiert av støtten fra Det tsjekkiske utenriksdepartement på kr. 10.029,- . TNF bidrog

med kr. 4.000,-. Foreldrene måtte også betale betydelige beløp, men disse går ikke via foreningens regnskap. Bidrag fra Oslo kommune uteble også i år.

For neste år ble det igjen søkt om støtte fra både Det tsjekkiske utenriksdepartement og Oslo kommune – men etter erfaring budsjetterer vi ikke med støtten fra Oslo kommune.

Spørsmålet om hvorvidt TNF bidrar og støtter undervisningen i neste regnskapsår 2002, lar vi stå åpent til årsmøtet, hvor også det endelige budsjettet blir vedtatt.

Vårt populære medlemsblad «Vestnik» ble utgitt tre ganger i fjor, takket bare den iherdige innsatsen til Karel Babcicky, Radek Doupovec og selvfølgelig alle dere som bidrar med artikler. Enten de er interessante, morsomme eller lærerike, er de mer enn velkomne.

Regnskap 2001 ble satt opp på en mer detaljert måte iht. årsmøtets beslutning.

Vi har en reel fordring i ubetalte medlemskontingenten på kr. 4.050,-. Dette beløpet er ikke inntektsført. Vi håper at fordringen blir betalt i år 2002. Regnskapet viser en betydelig besparelse for utgivelsen av vårt medlemsblad, etter at R. Doupovec overtok trykk og ekspedisjon. Også administrative o.a. kostnader er mye lavere enn budsjettert. Grunnet er at vi hadde frimerker o.a. rekvisita på lager fra i fjor.

Forslag til budsjett 2002 viser heller ikke noen store «sidesprang» og er satt opp ut fra fjorårets regnskapstall – med to unntak på aktivitetssiden. Det vi vet allerede nå er et nytt arrangement, dvs. dansekvelden den 05. 04. 02 . Vi håper også at vi finner en person som vil ta seg av våre pensjonister og arrangerer noe for dem.

Som dere ser, har vi prøvd også i år 2001 «å holde det gående». Jeg vil gjerne takke de åtte aktive styremedlemmene for deres innsats gjennom hele året, og alle dere andre som har bidrat til og hjulpet med våre arrangementer.

18. 02. 2002

For styret i Tsjekkisk – Norsk forum
Marie Hyll, forkvinne

Jazykové kurzy v ČR

Usnesením vlády České republiky ze dne 18. prosince 2000 č. 1306 o zřízení vládních stipendijních míst na veřejných vysokých školách v České republice pro krajanů a o vysílání učitelů ke krajaňským komunitám v zahraničí na léta 2001 – 2005 byla schválena další etapa programu pomoci krajanům v oblasti vzdělávání. Tento program je připravován Ministerstvem zahraničních věcí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Program zahrnuje:

- jedno a dvousemestrální studijní pobyty na veřejných vysokých školách v ČR
- čtyřtýdenní jazykový kurz českého jazyka v ČR
- vysílání českých učitelů ke krajaňským komunitám.

Finanční náklady na zajištění tohoto programu jsou hrazeny vládou ČR. Základním kritériem pro rozhodování o přijetí k jedno a dvousemestrálnímu studijnímu pobytu, do kurzu českého jazyka či vyslání učitele je vždy prospěch širší krajaňské komunity. Jedno a dvousemestrální studijní pobyty na veřejných vysokých školách v České republice

Jedná se o patnáct míst ročně ke studijním pobytům v délce jednoho až dvou semestrů. Tato stipendia jsou určena pro řádné i postgraduální studenty z řad krajanů s přednostním zaměřením na tyto obory: učitelství českého jazyka a literatury, historie, etnologie, dějiny umění a eventuálně teologie, tj. takové obory, které souvisí s podporou udržení českého jazyka a kultury.

Kritériem pro udělení stipendia je kromě odborných předpokladů zejména to, zda absolvent využije vědomosti získané během svého studijního pobytu v České republice ve prospěch krajaňské komunity, t.j. zda bude působit např. jako český učitel nebo věnovat se činnosti týkající se dané krajaňské komunity.

Zájemci o stipendia zašlou vyplněné přihlášky (získají na velvyslanectví ČR v Oslo), včetně potvrzení představitele krajaňského spolku nebo organizace prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR, (pokud se v individuálních případech výslovně nedohodne jiný postup) následně :

- pro studium v zimním semestru školního roku do 15. dubna běžného roku,
- pro studium v letním semestru do 15. září běžného roku.

Velvyslanectví má právo se k žádostem vyjadřovat.

V souladu s platnými právními předpisy je studentům po dobu studia poskytováno stipendium [v současné době v rozmezí 5000,- (student) – 5500,- Kč (postgraduát)]. Ubytování a stravování je poskytováno ve školních zařízeních za úhradu, za podmínek stanovených pro studenty, občany ČR. V případě získání trvalého pobytu ztrácejí studenti nárok na stipendium.

Zdravotní péče je po dobu studia poskytována v rozsahu a za stejných podmínek jako studentům, občanům ČR. Při zjištění onemocnění, které je kontraindikací ke studiu, je studentovi poskytnuta nezbytně nutná zdravotní péče a studium je ukončeno ze zdravotních důvodů.

V souladu se zákonem č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů je student povinen si za účelem studia (§ 64) vyřídit víza k pobytu. Vízum vydáme bez nároku na poplatek.

Čtyřtýdenní jazykový kurz českého jazyka

Kurz je zpravidla organizován na přelomu července a srpna (**letos od 26. 7. do 23. 8. 2002**) a je určen především pro učitele českého jazyka z řad krajanů. Může se jednat jak o učitele působící v rámci školského systému dané země, tak o vyučující v různých kurzech češtiny organizovaných krajaňskými spolky aj. Kromě toho se do těchto kurzů mohou hlásit i redaktoři krajaňského tisku nebo vysílání, knihovníci krajaňských knihoven, kurátoři krajaňských muzeí, případně další, kteří český jazyk nějakým způsobem využívají ve prospěch širší krajaňské komunity. Každoročně má možnost zúčastnit se takového kurzu celkem šedesát krajanů.

Tento čtyřtýdenní jazykový kurz českého jazyka pro krajanů je plně hrazen vládou ČR. To znamená, že jsou hrazeny náklady na výuku jazyka, stravování a ubytování. V době studijního pobytu je účastníkům poskytována bezplatně také nezbytná zdravotní péče.

Kurz je pořádán ve studijním středisku Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy Dobruška a Zahrádky u České Lípy. Praktická jazyková výuka probíhá od pondělí do pátku v dopoledních hodinách, celkem 90 vyučovacích hodin ve skupinách podle stupně pokročilosti jazykových znalostí účastníků. Pravidelně se otevírá třída pro úplné začátečníky. Věkový limit je stanoven na 18 let, to znamená, že do kurzu se mohou přihlásit krajané, kteří v den jeho zahájení dovrší 18 let. Výjimky se nepovolují.

Na závěr kurzu vydá Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy účastníkům osvědčení o absolvování kurzu.

Pro účastníky kurzu je také připraven mimoškolní program, v jehož rámci se seznámí s historickými památkami měst, folklórními akcemi, přírodními krásami i životem lidí v ČR. I tyto akce (vstupenky, autobus) jsou hrazeny Ministerstvem zahraničních věcí České republiky.

Zájemci o účast mohou zasílat vyplněné přihlášky prostřednictvím našeho velvyslanectví v Oslo do 25. dubna 2002.

V souladu se zákonem č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů je student povinen si za účelem studia (§ 64) vyřídit víza k pobytu. Poplatek nevybíráme.

Vysílání českých učitelů ke krajauským komunitám

Tato forma pomoci je určena především těm krajauským komunitám, které mají vlastní systém školního vyučování v češtině (např. Chorvatsko, Rumunsko), a také těm, které mají zájem udržet si českou identitu a kde krajauský spolek dokáže plně využít kapacitu vyslaného učitele v dalších činnostech ve prospěch krajauské komunity. Základním záměrem je umožnit přímý kontakt žáků i učitelů z řad krajanů se současným českým jazykem a metodami vyučování. Působení učitelů z České republiky se však nemusí omezit pouze na vlastní školní vyučování. Ve spolupráci s krajauským spolkem může učitel během svého pobytu v krajauské komunitě vyvíjet i řadu dalších činností ve prospěch této komunity, jako je například spolupráce s krajauským tiskem, folklórním souborem, metodická práce s místními učiteli, vyučování v jazykových kurzech pro dospělé, osvětové působení, práce s dětmi apod.

Rozsah a podmínky činnosti učitele vyslaného z České republiky jsou ve všech případech předmětem dohody mezi MZV a krajauským spolkem.

Požadavky na vyslání učitele je potřebné vznést s dostatečným předstihem, aby bylo možné všechny náležitosti zajistit. Náklady na vyslání českého učitele ke krajauské komunitě také hradí vláda České republiky (plat, sociální a zdravotní pojištění, jízdné).

SUMMER PRAGUE UNIVERSITY 2002

01. – 26. 07. 2002 a 05. – 30. 08. 2002
na Filozofické fakultě Karlovy university v Praze
pro začátečníky i pokročilé
Poplatek: CZK 20.500,- (Výlet CZK 1.500,-)
Informace:

www.sfservis.com, e-mail: info@sfserevis.com
nebo Karin.Rigerova@praha1.ff.cuni.cz
tel./fax: 00420-2-2161 9297

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE,

Ústav jazykové a odborné přípravy pořádá:

INTENZIVNÍ KURZY ČEŠTINY

pro zájemce ze zahraničí ve školním roce 2002 – 2003

A. Roční kurz (tj. 10 měsíců) jazykové a odborné přípravy ke studiu na VŠ

Termín: září 2002 – červen 2003

Cena: USD 3.600,- (při celé platbě předem USD 2.700)

Pro zájemce o studium na VŠ v ČR.

B. Roční kurz (tj. 10 měsíců) českého jazyka

Termín: září 2002 – červen 2003

Cena: USD 2.760,- (při celé platbě předem USD 2.700)

Pro zájemce o dosažení vyšší úrovně znalosti češtiny.

C. Semestrální kurz češtiny

Termín: a) 09. 09. 2002 – 17. 01. 2003;

b) 03.02. 2003 – 06. 06. 2003

Cena: USD 1.380. Pro zájemce o zvládnutí češtiny pro běžné komunikativní účely.

D. Šestitýdenní kurz češtiny

Termín: podle požadavků a počtu zájemců. Cena: USD 470,-. Pro cizince, kteří chtějí získat základní komunikativní dovednosti.

E. Individuální kurzy

Cena: Kč 550,- (nebo USD 16) za 1 vyučovací hodinu včetně základních učebních materiálů; pro dvojici je cena Kč 650,- (nebo USD 19); pro trojici Kč 720,- (nebo USD 21). Pro zájemce o dosažení vyšší úrovně znalosti češtiny.

Přihlášky na ambasádě v Oslo. Další informace na www.cuni.cz/cuni/ujop

Ústav jazykové přípravy UK, Vratislavova 10, Praha 2
tel.: 00420-2-2499 0420, telefax: 00420-2-2499 0440
e-mail: ujop@ruk.cuni.cz

Na stejné adrese (a rovněž u nás) najdete informace o tom, že tatáž organizace pořádá LÉTO S ČEŠTINOU.

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Filozofická fakulta – Kabinet češtiny pro cizince pořádají rovněž několik kurzů

informace zašleme nebo je najdete na:

www.phil.muni.cz/kabcest/

www.phil.muni.cz/kabcest/indexcz.html

e-mail: bohém@phil.muni.cz

Kabinet češtiny pro cizince

Filozofická fakulta MU

A. Nováka 1

660 88 Brno

tel: 00420-5-4112 1130, 00420-5-4112 1122,

00420-5-4112 1127

telefax: 00420-5-4112 1406

Již jsme řekli, že Lillehammer, městečko kupců a řemesníků 19. století, sestával ze srubů, které roubily hlavní cestu od přístavu na sever. Kmeny nemusily být dobré kvality, byly kryty dřevěným panelem. V této činnosti se pokračovalo, pokud byly materiál a pracovní síla levné.

Též jsme již uvedli, že prozíravý švédský filolog a folklorista Hazelius začal sbírat předměty a domky, aby je uchoval pro budoucnost v národopisných sbírkách. (Nordiska Museet 1880, Skansen 1891). Švédsko-norský král Oscar II založil Norsk Folkemuseum na Bygdøy 1894. A mladý zubní lékař, který 1885 přišel do Lillehammeru zemřít na tuberkulosu, se Hazeliusovi začal plést do řemesla. Začal jako samouk, a dožil se 88 let v plné činnosti jako ředitel musea. (Maihaugen ble åpnet 1904.)

Vedoucí myšlenkou těchto musejí je zachovat památky a doklady lidové kultury, která se rozpadala pod nátlakem industrializace a peněžního hospodářství. Cílem bylo tedy vytvořit co nejvěrnější obraz života v době naturálního hospodářství. Uchovat pro budoucí generace, jak lidé «za starých časů» žili a pracovali, jaký byl jejich domov, jaký měli vkus, jak se na statcích zrcadlí sled generací.

1894 byla prodloužena železnice do Otty. 1895 stál první srub z Gudbrandsdal v Sandvigově zahradě. 1902 mu zajistilo Sdružení přátel města Lillehamru pozemek ve stráni nad městem, budoucí Maihaugen. Tam byly přeneseny sbírky z jeho zahrady. 1903 již měli Sandvig a jeho asistent vypracovaný plán, jak využít terénu. První stupeň chtěli soustředit kolem «Severního jezera», které ovšem musili nejdříve založit. Kolem rozeskupit bohaté i chudé domky, snad sestavit i celý statek – místa měli dost. A nad tím vším postavit kostelíček. Dnes se přiznává, že tento architektonický koncept je vlastně velice netradiční a nenorský, ale pro pohled vytvořili malebný celek. Norské usedlosti byly tradičně umístěny uprostřed svých pozemků, tedy o samotě.

Za jeho cest po údolí Gudbrandsdal upozornili lidé Sandviga na zvláště kompletní a stylově zachovaný velkostatek v údolí Otty – téměř 30 staveb, většinou z 18. století. Již 1901 navštívil Sandvig velkostatek Dolní Bjørnstad v Lalm. Sedlák nechtěl prodávat domy jednotlivě. O několik měsíců později se vrátil Sandvig s jistou posilou a potřásl si se sedlákem ruce, že převezmou celý statek i s pozemky za 26.000 korun.

Nechci vás unavovat ekonomickými detaily, ale byla založena akciová společnost, kde se zapsalo 32 občanů z města a okolí. Účelem bylo koupit, vést a prodat statek Bjørnstad tak, aby «Sandvigovy Sbírký» získaly ony domky, které mají antikvární význam. Kupní smlouva uzavřena 1904, následují tři roky čekání, jestli se přihlásí příbuzný o své přednostní kupní právo. (Odelsrett) 1908 statek opět prodávají. Žádané domy, ale jen 4.000 korun, jsou čistý zisk. Peněžní dobrodružství končí.

Ale ne úplně. Začne stěhování – a to též něco stojí. Počítali s 20.000 korun. Očíslovat a rozebrat 21 staveb, přepravit na saních do Otty – až 20 koní bylo té zimy v činnosti, naložit na vagóny, pak opět na vůz s koňmi nahoru na Maihaugen, složit a sestavit. Místní banka přispěla dvěma tisíci korun, a vyzvala stát, aby konečně přispěl toutéž sumou. Stát pak přispíval po pět let. Železnice přepravovala zdarma. Současně se na Maihaugen sváží po celou zimu kámen na podezdívky.

Ještě nejsme u konce. Na pozemku, který se Sandvigovi zdál nejpříhodnější, už stály dva domky, ne příliš zajímavé. Ty se musily odstranit a terén upravit tak, aby se co nejvíce podobal svahu nad řekou Ottou. Odsud byl pohled na Mjøsu.

Cílem bylo být hotovi do roku 1914, kdy se mělo slavit výročí sto let norské ústavy. 1911 stálo všech 21 stavení z Bjørnstad na svém novém místě, a byla doplněna čtyřmi odjinud. 1910 inzeroval Sandvig v místním tisku, že je potřeba zařídit interiéry, inventář že koupí nebo přijme jako dar. Lidé skutečně přispívali, čím mohli. Vlastně už to nebyl jejich vkus. Později si přeje solené maso, slaninu, salám a flatbrød pro věrohodné zařízení špejcharu. Dostane mezi mnohým jiným i 150 let starou kýtu.

Dali si lhůtu 1914. A hle, oficiální otevření se slavilo už 12. července 1913! Představte si, jak dynamickou a charismatickou osobností Sandvig musil být, když se mu podařilo nadchnout a rozhýbat veřejnost pro svoji myšlenku, sehnat peníze a udržovat spolupracovníky v práci plnou parou. Nazýval ta léta «Slavnost práce». A dovedete si domyslet, že uměl též aranžovat závěrečnou oslavu díla. K oficiálnímu předání velkostatku Bjørnstad pozval finanční výbor parlamentu, který prokázal tolik dobré vůle, a pány poslance. Nepřišli snad všichni. Jejich kolega, zastupující Lillehammer, je pozval k projížďce po Mjøse, a na Skibladneru byla podávána snídaně. Vysocí představitelé místní hierarchie a honorace se připojili k prohlídce musea pod vedením Anderse Sandviga, a slavnostní oběd s proslovem a přípitky se konal na Maihaugen. Večer se konala lidová slavnost na Bjørnstad.

Anders Sandvig nebyl první, kdo založil skansen. Ale byl první, i viděno pod celoevropským úhlem, kdo přestěhoval do musea celý velkostatek (nakonec 27 stavení), a snažil se co nejvěrněji přizpůsobit terén a rozmístění budov. Tato čest mu náleží. Je též obdivuhodné, jak pohnul svůj pracovní štáb k tak rychlému stěhování a znovubudování, a jak podnítl veřejnost doplnit chybějící zařízení a dovršit dílo.

V úvodním článku jsme mluvili o tradičním stěhování srubů z účelných a praktických důvodů. V tomto pokračování popisujeme, jak byly budovy vytrženy ze své původní souvislosti a zasazeny do nového prostředí, kde

slouží docela jinému účelu, totiž museálnímu. V závěrečném článku si promluvíme o stěhování srubů za ještě jiným účelem.

Vydržte, dobře to dopadne, vlastně to záleží na vás.

Hana Weidemann (podle různých pramenů z knihovny musea Maihaugen.)

- Il. 1. Statek Bj_rnstad na svém původním místě v Lalm,.
- Il. 2. Statek Bj_rnstad přestěhovaný na Maihaugen.
- Il. 3. Pohled na vnitřní dvůr, obytné domy, špejchar v čele.

Dvojitý Peer Gynt v lednové Praze

Po Mikuláši 2001 jsem se vrátila z návštěvy u dětí a vnučat v Norsku zase do Prahy. Kolem Nového roku jsem už doma prolistovávala Přehled kulturních pořadů a zjistila jsem, že ve dvou pražských divadlech dávají Peera Gynta of Henrika Ibsena. Rozhodla jsem se, že splním svůj dávný dluh a půjdu se podívat hned na obě inscenace.

V libeňském Divadle Pod Palmovkou je Ibsenův Peer Gynt v režii Petra Kracíka na repertoáru již od roku 1993 a stále se objevuje na programu alespoň jednou za měsíc. V divadelním studiu Akademie múzických umění, Disku, se Peer Gynt v režii Adama Renče hraje vždy několikrát do měsíce. Disk má stánek v Karlově ulici na Starém Městě. Zatímco v libeňském divadle ztvárňují drama profesionální herci, v Disku jsou to studenti Katedry alternativního a loutkového divadla

z ročníku doc. Jana Šmída. V Divadle Pod Palmovkou se soubor opírá o upravený překlad Bohumila Mathesia a Břetislava Mencáka, v Disku o překlad Josefa Vohryzka a Josefa Bruknera. Věděla jsem, že Mathesius vypracoval zkrácenou verzi překladu. Ostatní překlady jsem neznala. Buď jak buď, rozdílně upravené překlady způsobují, že se konečné produkty obou divadel mezi sebou i dějově, zvláště ve druhé části, významně liší. Obě inscenace využívají na různých místech nádhernou Griegovu hudbu.

Pod Palmovkou se mi v první půli představení nelíbila úprava jeviště. Ať se děj odehrává v krajině nebo ve stavení, od stropu tam visí těžké řetězy jako někde v tovární hale. Napadlo mě, že by se Peer mohl houpat místo na řetězech raději na lanách, nasvěcovaných buď jako sněhem poprášené stromy nebo podpěrové trámy. V Disku se Gynt houpe na závěsech ze světlých pruhů různě našasených textilií, což je ve své neurčitosti ústrojnější.

V Libni vystupuje v roli Peera Jiří Langmajer, na Starém Městě je to Andrej Polák. Oba dobře vystihují jak Peerovu chlapecky veselou rozpustilost, tak někdy až drsnou bujnost. Libeňská inscenace dává svým textem hlavnímu představiteli větší možnost, aby projevil svůj citový vztah k matce i svoje uctívání Solveig (Peerovu matku vytváří v Libni s temperamentem Slávka Hozová, Solveig hraje Miroslava Pleštilová, která se střídá s Markétou Tallerovou). Na rozdíl od Palmovky usiluje netradiční nastudování v Karlovce víc o to, aby přiblížilo divákovi Peerovo hledání sama sebe. K demonstraci Peerova tápání má sloužit práce s loutkou, představující dle všeho hrdinovo druhé já. Odložením této rekvizity je naznačeno Peerovo prozření. Bohužel, užití loutky není na počátku divákovi zcela srozumitelné. Byla jsem zmatena tím, že stejná, nebo aspoň podobná, loutka znázorňovala předtím Peerova trolího syna. Obraz, ve kterém se zestárlý Gynd navrácí ze světa do rodného kraje, kde na něho věrně čeká jeho milá, je – patrně jako příliš romantický – v Disku vypuštěn. Tím ale představení postrádá jasnější závěr.

Libeňská Solveig M. Plečtilové zdařile ztělesňuje vysoce mravní ibsenovský ideál čisté dívky schopné vroucí sebeobětavé lásky. Solveig Karolíny Rottové v Disku představuje spíše přímočarý typ prosté dívky.

V obou divadlech zaujme diváky scéna, v níž se Peer setkává s dcerou krále trolů, jejím otcem i ostatními trolly. Pod Palmovkou působí trolí princezna jako bardáma okouzlivší mladého hochy. Na Starém Městě by si měla roztomilá představitelka stejné role přilíčit svou tvářičku trochu dopitvorna, aby i zevnějškem vypadala víc trollovsky. Připevňování trolího ohonu zpředu není logické (nejde o iniciační obřad), a proto mi připadalo nevkusné.

Obě inscenace mají své přednosti i nedostatky. Bohatý inspirační zdroj v Peeru Gyntovi umožňuje každému divadelnímu tvůrci vybírat si z něho a vyzvedávat to, co sám považuje v dané společenské etapě za důležitější. Strávila jsem dva zajímavé a příjemné večery. Naším krajanům v Norsku při jejich návštěvě Prahy mohu shlédnutí jedné či obou inscenací s klidným svědomím doporučit.

Zdeňka Hanusová

SSN 0803-7213

Dette er et tidsskrift for TSJEKKISK-NORSK FORUM

Ansvarlig for dette nummer var Karel Babčický og Radek Doupovec

Foreningens adresse: POSTBOKS 48, 3421 LIERSKOGEN

Medlemskontingent: hovedmedlem kr. 150,-, familiemedlem kr. 100,-

Telefon: 66 98 78 85, telefaks: 66 90 30 74, bankgiro: 6241.06.04650

A

Avs.:
Tsjekkisk-Norsk Forum
Postboks 48
3421 – Lierskogen

**TSJEKKISK-NORSK FORUM
RESULTATREGNSKAP 2001
BUDSJETT 2002**

	Budsjett 2001	Regnskap 2001	Diff.	Budsjett 2002
Inntekter:				
Medlemskontingent	20 000	16 380	-3 620	23 000
Bidrag fra Oslo kommune	26 150	0	-26 150	
Bidr. til tsj.undervisning fra UD CZ		10 029	10 029	10 000
Bidrag til Tsjetsjenia		1 418	1 418	
Annonse i medlemsblad Vestnik		300	300	
Inntekter fra aktiviteter:	6 000		-6 000	8 000
Storsand		3 050	3 050	
St.Nikolaus aften		2 954	2 954	
Rolnicka/barnekor/		659	659	
Bankrenter	1 000	1 130	130	1 000
Sum inntekter	53 150	35 920	-17 230	42 000
Kostnader:				
Tsjekkisk undervisning	4 000	14 029	10 029	12 000
Medlemsblad Vestnik	11 000	7 658	-3 342	8 000
Bidrag til Tsjetsjenia	0	2 000	2 000	
Admin.utg. og diverse utgifter (porto, omkostninger, rekvisita)	11 000	3 836	-7 164	7 000
			0	
Aktiviteter:	23 150		-23 150	15 000
Storsand		3 953	3 953	
St.Nikolaus aften		4 197	4 197	
Rolnicka/barnekor/		1 379	1 379	
Sum kostnader	49 150	37 052	-12 098	42 000
Resultat	4 000	-1 132	-5 132	0

Fordring medlemskontingent 2001

4 050

(ikke inntektsført)

IB bankkonto pr. 01.01.2001	61 314,00
Etterbetaling for tsj.undervisning 2000 til pedagog	-9 734,00
Etterbetaling for tsj.undervisning 2000/foreldreandel	620,00
IB korrigeret pr. 01.01.2001	52 200,00
Resultat 2001/underskudd	-1 132,00
UB bankkonto pr. 31.12.01	51 068,84

04.02.2002
Marie Hyll

Vera Henriksenová
Stříbrné kladivo

Vera HENRIKSEN

Stříbrné kladivo

Z norského originálu *Sølvhammeren* přeložila
Eva Pettersenová

Vydala Mladá Fronta, Praha 2001
264 strany, 1.vydání
ISBN 80-204-0912-2

e-mail: prodej@mf.cz